

ємства і тому постійним і важливим об'єктом управління. Тобто, управління оборотними активами відрізняється від інших сфер діяльності фінансового менеджера перш за все кількістю часу, який повинен бути присвячений виконанню цієї функції фінансового менеджменту.

Можна зазначити, що в умовах нестабільності бізнесу управління оборотними коштами є одним з ключових завдань менеджменту підприємств. В процесі роботи підприємства доводиться створювати значні товарні запаси, стимулювати збут, надаючи покупцям відстрочення платежу, що вимагає значних об'ємів грошових коштів. Кредитування з боку фінансових структур, а також отримання відстрочень в оплаті поставчань не завжди можливо. Це робить проблему управління оборотними коштами вельми важливою для будь-якого підприємства. Налагодження системи управління оборотними коштами може істотно підвищити ефективність бізнесу і забезпечити значні конкурентні переваги підприємств.

Отже, управління активами - багатогранний процес взаємодії безлічі суб'єктів й об'єктів управління, об'єднаних економічною роллю оборотного капіталу у діяльності підприємств. Багатоваріантність рішень і кроків, гнучкість та неординарність господарських комбінацій, унікальний характер кожної ситуації становить основу управління активами торговельного підприємства. Тому пошук й реалізація напрямків удосконалення управління активами зачіпає багато аспектів господарської діяльності.

Література

1. Бланк И.А. Управление активами. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2000. – 270 с.
2. Бунич П.Г. Экономико-математические методы управления оборотными средствами. – М., 1973. – 323 с.
3. Радионов Р.А., Радионов А.Р. Управление сбытовыми запасами и оборотными средствами предприятия. – М.: Дело и сервис, 2003. – 268 с.
4. Сироткин С.А. Оборотные средства и оборотные активы в современной экономике // Региональная экономика и управление: электр. науч. журн. – 2007. – № 1 (9). – С 65.

Жернова Ю.Г., Лисенко С.М.

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Система оподаткування підприємств є важливим регулятором економіки держави, і може стимулювати виробництво і науково-технічний прогрес, обмежувати зростання цін та інфляцію. Але, водночас, вона стримує інвестиції, скорочує споживання, уповільнює процеси заощаджень та нагромадження. В сучасних умовах господарювання податки суттєвим фактором впливу на фінансово-господарську діяльність підприємств. Тому забезпечити нормальне функціонування підприємницьких структур у нестабільному соціально-економічному

середовищі, та якісне управління фінансовими ресурсами керівники та бухгалтери можуть лише при наявності розробленої ними концепції управління податками та її доцільне планування.

Для України, яка перебуває в умовах економічної кризи, питання дослідження ефективної податкової політики підприємств є особливо актуальним як на макро-, так і на мікрорівні, оскільки, досконале податкове планування здатне суттєво сприяти удосконаленню методів господарювання, підвищенню рентабельності виробництва, зміцненню комерційного розрахунку як основи стійкого фінансового стану і стабільної роботи підприємства та виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком, контрагентами.

Метою дослідження є вивчення й узагальнення теоретичних і організаційних аспектів податкового планування на підприємстві, розкриття методів, які використовуються в межах процедури оптимізації оподаткування на рівні суб'єктів господарювання, виявлення елементів, що формують податкове навантаження підприємств, а також виявлення найбільш перспективних підходів до оптимізації системи оподаткування підприємства.

Податкова діяльність підприємства розглядається як частина його фінансово-господарської діяльності у зв'язку з тим, що сплата податків є однією з фінансових операцій організації по виконанню зобов'язань перед державою.

Необхідність податкового планування закладена в самому податковому законодавстві, яке передбачає ті чи інші податкові режими для різних випадків, визначає різні методи формування податкової бази і пропонує платникам податків різні податкові пільги, якщо вони будуть діяти в певних напрямках. Крім того, податкове планування обумовлене зацікавленістю держави в наданні податкових пільг з метою стимулювання будь-якої галузі виробництва, категорії платників податків, регулювання соціально-економічного розвитку.

Податкове планування передбачає законне зменшення податків. Можна виділити наступні критерії, за якими податкове планування відрізняється від ухилення з сплати податків: [3]

- податкове планування апелює до відомих категорій. Наприклад, підприємство, що відповідає законодавчо встановленим критеріям, може обирати між спрощеною системою та звичайною системою оподаткування;
- податкове планування може включати елементи ухилення від сплати податків в окремих випадках, якщо користь, отримана в результаті їх застосування, перевищує витрати та ризики санкцій;
- податкове планування пов'язане з питаннями дотримання платіжних графіків;
- питаннями зміни організаційної структури бізнесу з метою зменшення податкових виплат займається виключно податкове планування.

Таким чином, податкове планування — це планомірне й обґрунтоване з економічної та юридичної точок зору зниження як абсолютно величини виплат податкового характеру, так і зменшення податкового навантаження підприємства.

Отже, господарські суб'єкти мають право мінімізувати суми податкових зобов'язань усіма дозволеними законом засобами. В цьому полягає різниця між податковим плануванням та незаконним ухиленням від сплати податків. Методами податкового планування є поточний фінансовий контроль, попередні податкова експертиза, порівняльний аналіз. [2] Слід констатувати, що методологічно побудова системи податкового планування починається з визначення стратегічних цілей підприємства у сфері оподаткування, з урахуванням загальних цілей розвитку бізнесу. [1] Відповідно до поставлених стратегічних установок розраховуються показники, що дозволяють судити про досяжність і успішність нормативів, обраних як стратегічні орієнтири. Виходячи з цього, будується структура системного процесу податкового планування підприємства. Найбільш придатною для реалізації стратегічних цілей податкового планування є проектна структура управління податковими потоками, яка дозволяє об'єднати елементи організаційної структури та індивідуальний підхід при оптимізації податкового портфеля. Проектна структура вимагає застосування знань і навичок фахівців різного профілю – працівників фінансової, бухгалтерської, економічної, юридичної служб як самого підприємства, так і спеціалізованих юридичних фірм. Успішність побудови системи податкового планування не в останню чергу залежить від наявності налагодженого, раціонально організованого документообігу на підприємстві. Організація системи податкового планування вимагає, крім усього іншого, наявності певних ресурсів: фінансових, матеріально-технічних, інтелектуальних.

Таким чином, податкове планування за умови його правильної організації дає підприємству можливість:

- дотримуватися податкового законодавства шляхом правильності розрахунку податків, зборів та інших платежів податкового характеру; звести до мінімуму податкові зобов'язання; максимально збільшити прибуток; розробити структуру взаємовигідних угод із постачальниками і замовниками;
- ефективно керувати грошовими потоками і уникати штрафних санкцій.

Отже, податкове планування на підприємствах України повинне здійснюватися відповідно до податкового законодавства України, але з урахуванням досвіду країн ринкової економіки.

В основу податкового планування повинна бути покладена сума чистого прибутку підприємства, а також передбачений обсяг результатів цієї господарської діяльності.

Література

1. Глущенко Я.І. Основні напрямки формування інформаційного забезпечення податкового планування підприємств// Економіка : проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. Випуск 194 том 5.- Дніпропетровськ : ДНУ, 2004 с.1236-1242

2. Мельник П.В. Податкова система України: Практикум. - Ірпінь.: Академія ДПС України, 2005 - 256 с.
3. Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Навч. посібник. Тернопіль: Карт-бланш, 2007.
4. <http://www.lib.ua-ru.net/inode/36238.html>

Загорулько В.М., Коваленко О.В.

АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ

Ключові слова: технологічна конкурентоспроможність країни, фактори впливу, проблеми, Україна.

Вступ. У вересні 2009р. Всесвітній Економічний Форум у Женеві опублікував «Глобальний огляд конкурентоспроможності за 2009-2010 роки». Серед 133 країн Україна у рейтингу зайняла 82-ге місце, опустившись за рік на 9 позицій. Її сусідами стали африканські країни Гамбія (81) і Алжир (83), а серед країн СНД Україна випереджає Грузію (90), Вірменію (97), Таджикистан (122) і Киргизію (123) . [3]

Невтішні результати свідчать про існування низки проблем. Проте, незважаючи на дуже низькі позиції України за такими чинниками як макроекономічна стабільність (106), ефективність ринку товарів і послуг (109), розвиненість фінансового ринку (106), Україна посідає вищі місця за такими важливими показниками, як вища освіта та професійна підготовка (46), ефективність ринку праці (49) та розвиток інновацій (62). Це свідчить про наявність у держави інноваційного потенціалу та інтелектуального капіталу, які створюють міцну основу для розвитку технологічної конкурентоспроможності країни.

Саме тому, дана робота має за мету проаналізувати проблеми розвитку технологічної конкурентоспроможності України та запропонувати шляхи щодо підвищення рівня цієї конкурентоспроможності за окремими факторами. Для цього передбачається вирішити такі завдання: визначити поняття "технологічна конкурентоспроможність країни", обґрунтувати найважливіші її чинники, а також здійснити аналіз взаємодії між чинниками впливу на технологічну конкурентоспроможність з метою її подальшого прогнозування.

Виклад основного матеріалу. Рейтингування країн за рівнем конкурентоспроможності започаткував Всесвітній Економічний Форум у Давосі (World Economic Forum, WEF), у 1979 році. Глобальний Індекс Конкурентоспроможності (ГІК) країн формується відповідно до рівня їх показників за базовими напрямками розвитку, їх налічується 12. [2]

Інший авторитетний рейтинг конкурентоспроможності публікує Інститут розвитку менеджменту (IMD-Lausanne, Швейцарія) - World Competitiveness Yearbook (WCY), проте за цією методологією, яка полягає у співвідношенні статистичних та оціночних даних, досліджують меншу кількість країн – 55. [10]